

Investigating the Role of Encouragement in Academic Progress in the Primary Level of Naseh Non-Profit Primary School

Hadis Sadeghi Lotfabad ^{1*}

¹ Educational science expert

* **Corresponding author:** Sadeghi Lotfabad

Received: 2023-12-23

Accepted: 2024-01-25

Abstract

The present research is about the state of encouragement in the girls' schools of Naseh, Dargaz, in the city of Stan.

The statistical population of Naseh girl students in Dergz city. From the total of 60 elementary school students, 20 students were randomly selected as a statistical sample. The data analysis methods were used using tables and graphs. The results of the research showed:

- Encouragement is effective in the academic progress of students, according to the answers given, 83.33 people agree with this theory.- Encouraging parents has been effective in the progress of students, and according to the answers given, 90% agreed that parents can play a role in academic progress by encouraging their children.
- Encouragement has not been effective in students' learning ability, according to the answers, they did not agree with this theory and 100% disagreed that encouragement can play a role in the learning process.

Keywords: Encouragement, Learning, The effect of encouragement on learning, The benefits of encouragement

© 2023 Journal of Mental Health in School (JMHS)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2023 The Authors.

How to Cite This Article: Sadeghi Lotfabad, H. (2024). Investigating the Role of Encouragement in Academic Progress in the Primary Level of Naseh Non-Profit Primary School. *JMHS*, 1(4): 1-17.

بررسی نقش تشویق در پیشرفت تحصیلی در مقطع ابتدایی دبستان غیرانتفاعی ناصح

حدیث صادقی لطف آباد^{*۱}

^{*۱} کارشناس علوم تربیتی

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۱۱/۰۵

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۱۰/۰۲

چکیده

تحقیق حاضر بیان وضعیت تشویق در مدارس دخترانه ناصح شهر ستان درگز این روش تحقیق بصورت کاربردی می باشد و در جمع آوری اطلاعات منابع اینترنتی استفاده شده است. جامعه آماری دانش آموزان دختران ناصح شهرستان درگز از کل ۶۰ نفر دانش آموز دبستان ۲۰ نفر به عنوان نمونه آماری و به صورت تصادفی انتخاب شده اند تجزیه و تحلیل داده ها از روش های جداول نمودارها استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داد:

- تشویق در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر بوده با توجه به پاسخ های داده شده ۸۳.۳۳ نفر موافق این نظریه بوده
- تشویق والدین در روند پیشرفت دانش آموزان موثر بوده با توجه به پاسخ های داده شده ۹۰ درصد موافق بوده که والدین با تشویق فرزند خود می توانند در پیشرفت تحصیلی نقش داشته باشند.
- تشویق در قدرت یادگیری دانش آموزان موثر نبوده است با توجه به پاسخ ها موافق این نظریه نبوده و ۱۰۰ درصد مخالف این بوده که تشویق در روند یادگیری نمی تواند نقش داشته باشد.

واژگان کلیدی: تشویق؛ یادگیری؛ تاثیر تشویق در یادگیری؛ فواید تشویق

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه سلامت روان در مدرسه محفوظ است.

شبهه استناد به این مقاله: صادقی لطف آباد، حدیث (۱۴۰۲) بررسی نقش تشویق در پیشرفت تحصیلی در مقطع ابتدایی دبستان غیرانتفاعی ناصح. فصلنامه سلامت روان در مدرسه، ۱(۴): ۱۷-۱.

مقدمه

رسول خدا پایه رفتار با کودکان و نوجوانان را بر محبت استوار کرده و سفارش می کند که آنان را گرامی بداریم و با جایزه ای که امکان و فایده هست آنان را تشویق نمائیم. استفاده از روش تشویق و محبت یکی از روشهای تربیتی بسیار مؤثر و نشانه صدر و نقش مطمئن داشتن فرد است. خدای تعالی رمز پیروزی پیامبر اکرم (ص) را در همین شرح صدور محبت و رزی پیامبر به امت خود می داند: به موجب لطف و رحمت الهی

برایشان آموزشی نجواه و با آنان مشورت کن (و به آنان شخصیت

بده)

کودک اگر از لحاظ درسی و اخلاقی در سطح غیر قابل قبولی باشد باید نقطه مثبتی در وضع رفتار و ظاهر او یافت و از آن بعنوان جای پای برای تشویق وی استفاده کرده مثلا ممکن است دستهایش لطیف و از آن بعنوان جای پای برای تشویق وی استفاده کرده مثلا ممکن است دستهایش لطیف و یا موی سرش اصلاح شده و مرتب باشد همچنین ممکن است به تمیزی کفشهایش اهمیت بده و یا دفتر و کتاب خود را خوب نگه داری

کند. به هر حال باید از همان نقطه مثبت و روزنه کوچک نوری به زندگی تحصیلی کودک تابیده شخصیت قابل قبولی از او ساخت و زندگی جدیدی را برایش پی ریزی کرد. سرگرمیها و علائق کودک نیز نباید از نظر معلم دور نماید. (سیف، ۱۳۷۳)

امروزه با پیشرفت روز افزون علم و دانش بویژه آموزش تربیتی. کسی منکر اثر تشویق بر یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نیست و هر کسی به این امر آگاه است که تشویق می تواند در روند تحصیلی دانش آموزان تاثیر بسزایی داشته باشد و لازمه این امر دانستن روش صحیح تشویق کردن می باشد. شاید برای عده ای تصور اینکه بتوان در مدرسه ای از تشویق استفاده کرد کمی دشوار است اما واقعیت این است که می توان در سنگر مدارس شاهد حضور با شکوه معلمان و شاگردان بود. نیاز به محبت از اساسی ترین نیازهای هر انسان می باشد. تشویق استعدادهای دانش آموزان را به کار می اندازد و استقامت آنها را در کارها بالا می برد و موجب سرعت در کارهای بدنی می شود و در کارهای فکری موجب سعی و کوشش بیشتری می گردد. دانش آموز اگر از لحاظ درسی و اخلاقی در سطح غیر قابل قبولی باشد باید نقطه مثبتی در او یافت و از آن بعنوان تشویق به کار برد یعنی باید از همان نقطه مثبت به عنوان روزنه ای در زندگی تحصیلی دانش آموز استفاده کرد و شخصیت قابل قبولی از او ساخت و زندگی جدیدی را برایش پی ریزی کرد.

بیان مسئله

نقش تشویق در یادگیری به مراتب مهمتر و مؤثرتر از نقش تنبیه است. همچنین تشویق در یک درس، اگر چه سبب رشد و پیشرفت کودکان در همان درس می شود ولی اثر عام آن، آنقدر پدیده است که دیگر دروس را هم در بر می گیرد این امر به خاطر آن است که کودک در اثر تشویق کلا دیدی مثبت به یادگیری پیدا کرده و بصورت کلی تری به درس و مدرسه علاقه پیدا می کند. بدین ترتیب میتوان گفت که پاداش، عکس العملی است که مربی بدنبال رفتار مطلوب متربی از خود نشان می دهد و باعث تکرار رفتار در موقعیت های بعدی می گردد. پس بهتر است در فرآیند یاد دهی-یادگیری از تشویق بیش از تنبیه استفاده کنیم، مگر در مواردی ناچار باشیم از تقویت منفی استفاده کنیم.

Skinner روانشناس رفتارگرا چنین عقیده دارد که تنبیه شدید کودکان و نوجوانان در قبال انجام رفتار نا مطلوب ممکن است موقتا به حذف آن رفتار در کودک بینجامد ولی در بیشتر مواقع به بروز رفتارهای جبرانی انتقام جویانه ضد اجتماعی می گردد و یا مشکلات هیجانی دیگری را به بار می آورد تنبیه هایی که

معلمان بر کودکان روا می دارند از یک طرف مشکلات عاطفی و اختلافات رفتاری را موجب می گردد واز طرف دیگر رابطه معلم شاگرد آشفتهگی ایجاد کرده و امکان بازسازی و ترمیم آن را مشکل و در مواقعی دور از دسترس می سازد. در چنین شرایطی کودک تصور منفی را که از معلم تنبیه گر دارد ممکن است به معلمان دیگر محیط آموزش و حتی فضای فیزیکی مدرسه دهد. معلمان پرخاشگر و هیجانی که از عهده کنترل رفتار خودشان بر نمی آیند با تنبیه های شدید و مکرر آثار سوء در سازگاری شاگردان خود خواهند گذاشت و مقاومت آنها را در یادگیری دروس بر خواهند انگیخت.

در هر نظام آموزشی و تربیتی دانش آموزان بعنوان عنصر اساسی مطرح هستند و کلیه برنامه آموزشی و درسی منظور ایجاد تغییرات مطلوب در رفتاری طراحی و اجرا می شود. این برنامه زمانی می تواند از کارایی لازم برخوردار باشد که طراحان و مجریان آن ها. ویژگی ها و خصوصیات دانش آموزان در هر سن آشنا باشند. معلم که نقش اصلی در اجرای برنامه های درسی و فرآیند تدریس به عهده دارد نقشی از شخصی دیگر باید با شیوه های مختلف ایجاد تغییرات مطلوب در دانش آموزان آشنا باشد تا بتواند جریان آموزشی و یادگیری را مطابق با تواناییها و علایق آنها پیش ببرد. (مدد، ۱۳۷۵)

معلم می کوشد تا با اتخاذ روش ها و تدابیر خاص معلمی رفتارهای کودکان را در جهت خاص شکل دهد. برای این منظور و یا تغییر رفتار به اتخاذ شیوه های متعددی نیازمند است از جمله این شیوه ها ارائه الگوی پند و موعظه، تشویق، تنبیه و غیره می باشد. روشهای تربیتی که به کودکان اتخاذ می شود از اهمیت خاصی برخوردار است. روشهای نادرست تربیتی از قبیل: توهین، سرزنش، عدم ارائه محبت و تنبیه بدنی موجب ارضای نیازهای اساسی کودک از قبیل احساس امنیت، احساس ارزشمند بودن، احساس اعتماد به نفس و احساس استقلال خواهد.

در مقابل عدم ارضای اینگونه نیازهای اساسی موجب عدم تعادل در وجود او شده و رشد همه جانبه بخصوص رشد روانی و معنوی او را مختل می کند و از او انسانی با رفتارهای نامتعادل و ناهنجار می سازد که هم در زندگی فردی مشکلات فراوان دارد و هم در زندگی اجتماعی ناموفق است. چینی افرادی در جامعه دست به انواع بزهکاری هایی می زنند و علاوه بر ایجاد هزینه های مختلف که صرف رسیدگی به امور آنان میشود، امنیت و آرامش و آسایش را از جامعه سلب می کند. روانشناسی تربیتی با شواهدی نشان میدهند کسانی که مشاهده تنبیه شدن افراد توسط دیگران بوده اند در مواقع دیگر خود به تنبیه کسان دیگری اقدام کرده اند و دانش آموزان تنبیه شده بعدا تنبیه کننده از آب در آمده اند. بنابراین معلمی که در حضور جمع دانش آموزان را تنبیه

از سویدگر با توجه نظر علما و دانشمندان تعلیم و تربیت تحقیقاتی را که انجام داده اند بین تنبیه بدنی و پرخاشگری، افسردگی و افت تحصیلی رابطه مستقیم وجود دارد. بدیهی است که در صورت حذف این عامل از پیگرد تعلیم و تربیت ناهنجاری های مشکلات فوق نیز رو به کاهش خواهد بود. تشویق دانش آموز می تواند دانش آموز را در آموزش و یادگیری تنبیه تشویق و تربیت نماید و در نتیجه با لارفتن کیفیت و رشد تحصیلی دانش آموز را به همراه خواهد داشت.

اهداف تحقیق

هدف کلی تحقیق حاضر تاثیر تشویق در پیشرفت تحصیلی و یادگیری دانش آموزان است تا با شناخت این ابزارهای تربیتی بتوان بطور صحیح از آن استفاده نمود و دانش آموزان را در راه رسیدن به اهداف شان یاری کنیم.

هدف های جزئی:

- بررسی نقش تشویق در رسیدن به اهداف تعلیم و تربیت
- بررسی نقش تشویق و وضع ناسازگاری های دانش آموزان
- بررسی شناخت اثرات تشویق و افزایش توانایی در یادگیری و ارتباط با پیشرفت تحصیلی

فرضیه ها

- ۱- آیا تشویق در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است؟
- ۲- آیا تشویق والدین در روند پیشرفت دانش آموزان موثر است؟
- ۳- آیا تشویق در قدرت یادگیری دانش آموزان موثر باشد؟

متغیرهای پژوهش

در این تحقیق متغیر اصلی تشویق و دانش آموز متغیر مستقل و میزان پیشرفت تحصیلی متغیر وابسته می باشد.

تعریف واژه ها و اصطلاحات:

- تشویق :

فرایند یا روش یا وسیله ای است که ملی آن حالتی مطلوب و خوشایند برای دانش آموزان ایجاد می شود که سبب افزایش عمل مطلوب و یا تکرار آن می شود.

- تشویق غیر مادی :

تایید دانش آموزان در قبال انجام مورد قبول که با دادن چیزی که ارزش پولی نداشته باشد این نوع تشویق به دو صورت کلامی و غیر کلامی انجام می پذیرد تشویق غیر مادی کلامی اغلب رفتارها حرکات و اعمالی که بدون استفاده زبان و صرفا با ایما و اشاره و حالات ظاهری بدن صورت می گیرد. مانند لبخند

می کند به آنها آموزش پرخاشگری میدهد. باید اعتراف کرد معلمینی که دست به عمل تنبیه می رسد دو دسته اند: آنهایی که به عوارض آن واقف اند و دسته دیگری که به مفید بودن آن معتقدند حتی در بسیاری از اوقات از اعتقاد خود دفاع می نمایند و این شما را همیشه مد نظر قرار می دهند که (جوراستاد به از مهرپور می باشد).

توصیف وضع موجود

اینجانب حدیث صادقی آموزگار پایه چهارم دبستان غیرلنتفاعی ناصح در شهرستان درگز هستم. در این آموزشگاه بعضی از خانواده ها از نظر تحصیلات و شرایط اقتصادی در سطح خوبی هستند ولی اکثر آنها از طبقه محروم هستند. بعد از دو سه هفته تدریس ، نکته ای توجه من را به خودش جلب کرد و آن حواس پرتی و عدم تمرکز تعدادی از دانش آموزان در کلاس بود.

آنها در حین تدریس گاهی سرشان را روی میز می گذاشتند یا به من نگاه می کردند اما مشخص بود به کلاس و درس فکر نمی کنند و تمرکز ندارند. گاهی هم خودشان را مشغول کارهای دیگر مثل نقاشی کشیدن یا خط خطی کردن کتابشان می کردند . یک جلسه در حین تدریس وقتی فهمیدم حواسشان در کلاس نیست برای جلب توجه آنها از دو سه نفرشان سئوالی پرسیدم ، عذر خواهی کردند . گفتند : ببخشید حواسم نبود.

ضمن اینکه آنها در فعالیتهای علمی و درسی علاقمند و فعال هستند اما نمره هایی پایانی که کسب می کردند پائین بود . لذا با توجه به تعهد و مسئولیت معلمی و نیز برگزاری کلاس اقدام پژوهی، ویژگی های خوب اخلاقی آنها و توجه آنها به من، انگیزه ای در من ایجاد کرد که یکی از اولویتهای من حل مشکل آنها باشد. تا تغییراتی در رفتار از لحاظ بهبود یادگیری به عمل آورم.

اهمیت و ضرورت تحقیق

یکی از ابزارهای سودمند و کارآمد در سیستم آموزشی، سیاست و روش تنبیه و تشویق می باشد. با این روش می توان به نقاط ضعف و مثبت دانش آموز تا اندازه ای پی برد. البته هدف در بکارگیری هر دو روش باید باید بالابردن سطح آموزش و یادگیری دانش آموز باشد. در فرهنگ ما معلم دارای قدامت خاصی است حفظ حرمت این ارزش در اصل حفظ ارزشهایی همانند رابطه معلمی و شاگردی خواهد بود. بکارگیری تنبیه بدنی در امر تعلیم و تربیت یکی از عواملی است که می تواند تربیت روابط معلم و منظم بیانجامد و به جای اینکه شاگرد بر معلم عشق بورزد و او را برتر از هر کس تصور کند کینه او را دردل جای می دهد.

تشویق دانش آموزان بی علاقه و سهل انگار :

عده زیادی از معلمان و والدین ازاینکه برخی از دانش آموزان تکالیف خود را در کلاس درس انجام نمی دهند گله مند بوده ازاین رو دچار تشویش و نگرانی هستند این نگرانی بجاست زیرا اگر دانش آموزی تکالیف خویش را انجام ندهد نمی تواند مطالب درسی را بخوبی فرا بگیرد و در نتیجه از همکلاسیهای خود عقب می افتد.

تحقیقات انجام شده نشان می دهد که یکی از علل مردودی دانش آموزان منحل نبودن آنها در کلاس درس و یا انجام ندادن تکالیف مورد نظر است. موارد زیر رهنمودهایی هستند که با به کار بستن آنها می توان دانش آموزان سهل انگار و بی علاقه را برای انجام تکالیف درسی برانگیخت . این قبیل دانش آموزان را با دقت زیر نظر داشته باشید و آنان را به خاطر کمترین کوشش و فعالیت در جهت شروع کار نوشتن تکالیف اشتغال به انجام آن و یا تکمیل تکالیف داده شده ترغیب و تشویق کنید. این روش را شکل دهی رفتار نیز می گویند که در آن هر پاسخی که نزدیک به پاسخ نهایی انجام تکالیف باشد مورد تقویت می گیرد مثلا رفتن کودک به مکتبخانه نشستن پشت میز مطالعه برداشتن مداد و کاغذ و ... همه جزو پاسخها و یا رفتارهایی هستند که در جهت انجام تکالیف صورت می گیرند و می بایست مورد تشویق و تقویت قرار گیرند شما می توانید این کار را با دادن مدا رنگی ، اسباب بازی ، خودنویس و به عنوان جایزه به دانش آموز و یا انجام تشویقهای اجتماعی از قبیل تحسین دانش آموز لبخند زدن به او پرس و جو کردن از وضعیت درسی وی و یا حتی با توجه مهر امیزه دانش آموز زمانی که وی مشغول انجام تکالیف عملی سازید.

تماس خود را با دانش آموز حفظ کنید تا بتواند مرتباً اشتغال او را به انجام تکالیف را تقویت نمائید به عنوان مثال شما می توانید کنار میز دانش آموز مورد نظر بنشینید تا ابراحتی او را به انجام تکلیف تشویق کنید.

ارتباط خود را با والدین دانش آموز حفظ کنید (توسط نامه ، تلفن، ملاقات حضوری وغیره) وایشان را از پیشرفت دانش آموزان درانجام تکالیف آگاه سازید همچنین از والدین دانش آموز بخواهید که وی را به خاطر دادن تکالیف در مدرسه تشویق و تحسین کنند

تشویق شاگردان به اشتغالات علمی و تحریص بر

تکرار دروس

معلم باید شاگردان را به اشتغالات – علمی در تمام اوقات واعاده و تکرار محفوظات در اوقات مناسب تشویق و تحریص نماید. و

زدن، تکان دادن سر به منظور تایید دست زدن روی شانه دانش آموزان و دادن نمره و اما تشویق به تشویقی گوئیم که در قبال انجام کار مورد قبول از طرف دانش آموزان توسط معلم با گفتن کلامی مانند : بله خوب است . آفرین ، بارک اله خوشم آمد صورت می گیرد.

- تشویق مادی :

به دادن چیزی که دارای ارزش یا کیفیت تجاری یا پولی باشد که معلم به منظور تایید و تمجید رفتار مزایایی مانند کتاب، خودکار، تابلو، ویا حتی پول به دانش آموز می دهد -یادگیری: ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در رفتار بالقوه یادگیرنده مشروط برآنکه بر اثر اخذ تجربه رخ دهد تعلیم و تربیت ، گردآوری و تدوین از محسن شکوهی)

پیشرفت تحصیلی: پیشرفت تحصیلی اصطلاحی به معنای موقعیت است و برابر تعیین پیشرفت آموزش بصورتی که از تست هایی از قبیل حساب و دیکته و غیره حاصل می شود.

پیشینه تحقیق

مقدمه

شاید برای عده ای تصور اینکه بتوان در مدرسه ای از تشویق استفاده کرد کمی دشوار است اما واقعیت این است که می توان در سنگر مدارس شاهد حضور با شکوه معلمان و شاگردانی بود که با سرمایه از محبت و چهره های متبسم و مصمم در تلاش هستند که در کارهای خود موفق بوده اند. پس باید رنگ مدرسه ای یادآور زیباییها و نیکوئیها باشد. چرا که هم انسانها بالاخص نوجوانان محبت پذیر می باشند. ولذا نیاز به محبت از اساسی ترین نیازهای هر انسان می باشد. تشویق نیروها و استعدادهای دانش آموزان را به کار می اندازد و استقامت آنها را در کارها زیاد می کند و موجبات سرعت در کارهای بدنی را فراهم می کند و در کارهای فکری موجب سعی و کوشش بیشتری می گردد. تشویق و تقویت رفتار مثبت کودکان سبب شکل گیری عادات مطلوب در آنان می شود. به عبارت دیگر از آنجا که از طریق رفتارهای تشویق آمیز کلامی و غیر کلامی مادی و عنوی فردی و گروهی مستقیم و غیر مستقیم مربی بیش از هر چیز به یک نیاز هم نوجوانان یعنی نیاز به محبت متعلق و توجه پاسخ داده می شود. (دانش پژوه، ۱۳۷۵).

ما شاهد بیشترین مؤثرترین و پایدارترین اثر در رفتار آنان هستیم در حالی که وقتی دانش آموزی را تنبیه می کنیم نه تنها به هیچ یک از نیازهای خطری و اساسی او پاسخ نمی دهیم بلکه تعادل حیاتی اش را برهم زده او را با تجربه ناخوش آیندی که همواره از آن گریز دارد مواجه می کنیم ولو اینکه بطور موقت رفتار مطلوب آن را کنترل کرده باشیم.

۲- مداومت در کار نیک: از مواردی که به عنوان اثر و فایده ی تشویق در امر تعلیم و تربیت می توان نام برد، ادامه کار مفید است. زمانی که شخص از نظر روحی و روانی احساس می کند که مفید واقع شده تلاش می کند تا کار و مساعی اش مستدام باشد و به طور همیشگی تا آنجایی که برایش امکان پذیر است کوشش می نماید تا شایستگی اش را حفظ کند.

۳- تشویق عامل پیدایش شهامت: به گونه ای که فرد جرات آن را پیدا می کند که به کاری اقدام کرده یا دست از کاری بردارد.

۴- تشویق عامل شادابی فرد: تشویق سببی است برای شادابی و نشاط روانی، میل به زندگی و انجام وظیفه را در فرد پیدا می کند.

۵- تشویق محرک خلاقیت: تشویق عاملی برای به کار انداختن ابتکار و خلاقیت، ابداع و اختراع است.

اثرات نامطلوب عادت به تشویق

باید سعی نمود فراگیر به تشویق و جایزه عادت نکند. بطوری که اگر مورد تشویق قرار نگرفت و یا جایزه ای دریافت نکرد از کار نیک بازماند. ضمناً باید دقت نمود تشویق به عنوان هدف آموزشی تلقین شود بلکه وسیله ای برای رسیدن به اهداف عالی باشد. لذا عادت به تشویق می تواند خطر ساز باشد. داگر تشویق ها، از کار فرد مورد تشویق، ارزش بیشتری داشته باشد باعث میشود عادت ناسالمی در فرد ایجاد شود. که بعدها در مقابل هر تلاشی، هر چند اندک انتظار ستایش و تقدیر خواهد داشت.

آثار نامطلوب دیگر آن این است که گاهی در فرد حالت رشوه خواهی ایجاد می شود و تا اطمینان به تشویق نداشته باشد از انجام کار می پرهیزد. (طویانی، ۱۳۵۳).

تحقیقات روانشناسان نشان داده است: کودکانی که عادت تشویق در آنها ایجاد شده در بزرگسالی بدون گرفتن پاداش حاضر نیستند به هم نوعان خود کمک کنند.

از اثرات نامطلوب دیگر تشویق ایجاد دلهره و اضطراب و نگرانی است که اثرات نامطلوب بوجود انسان می گذارد.

مسأله مهم دیگر آن است که تشویق و ستایش متربی آنقدر زیاد نگردد که موجب غرور و بزرگی کاذب در شخص شود. حضرت علی(ع) در این مورد می فرمایند: در مدح و ستایش کسی مبالغه و زیاده روی نکن که باعث فساد در خود و دیگران می شود.

مسائل مربوط به تشویق

افراط و تفریط: اگر اصلاً تشویق وجود نداشته باشد باعث بیماری های روحی میشود. همچنین استفاده زیاد نیز باعث می شود که فرد عادت به تشویق کند و اگر در شرایطی تشویق وجود نداشته باشد کار نیک نخواهد بود.

راجع به مباحث و مسائل مهمی که برای آنها بیان شده است. پرسش های مطرح سازد.

اگر ملاحظه کرد که شاگردی مسائل و مباحث مذکور را درک کرده و آنها را ادقیقا بخاطر سپرده است از او احترام و تجلیل بعمل آورده و علت در حضور دیگران - در صورتیکه بیم عجب و غرور و تباهی حال و مزاج روحی او در میان نباشد - او را مورد ستایش و تقدیر قرار دهد.

و اگر احساس کرد که شاگرد و دانشجویی در حفظ کردن درس و دقت در مباحث و مسائل مربوط به آن کوتاهی ورزیده او را در نهان و در غیاب دیگران هشدار داده و توبیخ نماید. و چنانچه مصلحت چنین شاگردی ایجاب کند علت و در حضور دیگران وی را بخاطر سهل انگاری مورد ملامت قرار دهد. و اگر این کار را با توجه به مصلحت خود شاگرد انجام گیرد بلامانع می باشد زیرا معلم وامت و وهمچون طبیب و پزشک می باشد که می داند دارو را در چه جایی بکار برد و آن دارو در چه شرایطی می تواند در بیمار موثر و سودمند افتد.

اصول تشویق

اهم شرایطی که در تشویق کودکان و حتی بزرگسالان باید مد نظر قرار گیرد عبارتند از:

۱- شرط سنی: در تشویق کودکان شرط سن مهم است در هر سنی مقتضیاتی را باید در نظر گرفت و این امر شدنی نیست. مگر اینکه آگاهی از متون روانشناسی و اطلاعات روان شناسی کودک و نوجوان داشته باشیم.

۲- شرط جنس: تشویق بهتر است برای پسر و دختر متفاوت باشد. بدین معنی که شرایط حیاتی روانی و اجتماعی آن را مورد نظر قرار دهیم. پسران بیشتر به اسباب بازی های جنگی، رزمی و ورزشی راغبند و دختران بیشتر به ظرافت کاری ها و زیبایی های اسباب بازی های خانوادگی علاقه نشان می دهند.

۳- شرط روانی: نکته مهمی که در تشویق باید مد نظر قرار گیرد شرط روانی در سنین مختلف و نوع پابندی آنها به لذات است.

۴- شرط کار و تلاش: در تشویق کودک اعطای جایزه به آن باید بین میزان کار و تلاش و میزان تشویق رابطه وجود داشته باشد. یعنی میزان تشویق دانش آموز با میزان فعالیت انجام شده برابر باشد تا اثر تربیتی تشویق از بین نرود.

محاسن تشویق

۱- تشویق محرک قدرتمند: تشویق سبب پیدایش رغبت و شوق به کار و کوشش و تحصیل می شود و می تواند نقش جهت دهنده در انجام فعالیت های روزمره داشته باشد و زمینه تفکر آینده سازو آینده گزین گردد.

تبدیل تشویق از وسیله به هدف: تشویق باید بعنوان وسیله ای برای رسیدن به هدف باشد که متأسفانه بعضی مواقع تشویق هدف قرار می گیرد. یعنی اگر شخص کار نیکی را انجام دهد صرفاً به خاطر گرفتن جایزه و تشویق است.

به وجود آمدن مقایسه در تشویق: متأسفانه وضعی که زیاد به چشم می خورد قیاسی است که میان دانش آموزان ضعیف با قوی صورت می گیرد. مریدان بدون توجه به استعداد های جسمی و روحی و توانایی های افراد آنها را با هم مقایسه می کنند که تأثیرات نامطلوب دارد. (رشیدیپور، ۱۳۶۵).

تشویق یک کار تعلیمی است و یک روش مثبت به شمار می رود: یعنی در تعلیم و تربیت، تشویق، عامل تسهیل یادگیری، تداوم فرایند یاددهی-یادگیری می باشد، نه فقط عامل تکرار یک رفتار که توسط دانش آموز در موقعیت های مختلف باشد

زبان عدم تشویق

تشویق نکردن نه تنها فرد را در بی تفاوتی نگه میدارد بلکه در مواردی عارضه آفرین و سبب وارد آوردن صدمه و لطمه بر شخصیت فرد است. تحقیقات روانشناسان نشان داده که اگر طفلی برای عملی مورد تایید قرار نگیرد، تدریجاً نسبت به آن بی تفاوت و حتی روی گردان می شود. همان گونه که گل ها برای رشد نیاز به نور، آب، حرارت و هوا دارند کودکان نیز برای پیشرفت خود نیاز به تشویق دارند. پس چنانچه دانش آموزان از اقبال انجام کار بیش از حد مورد انتظار تشویق شوند، چه بسا رغبت شان برای انجام مجدد آن کار و کارهای مشابه کاهش یابد.

اقسام راه های تشویق

۱- تشویق مستقیم و غیر مستقیم که تشویق های غیر مستقیم اثر بخش تر از ترغیب و تشویق مستقیم است. زیرا در تشویق غیر مستقیم، اول حالت کلی می تواند وجود داشته باشد. مثلاً مربی بگوید کسانی که چنین هستند و به فلان شکل عمل می کنند، مورد توجه و احترام جامعه اند و در این صورت فرد مورد نظر علاقه مند می شود که چنین عمل کند. نکته دیگر، تشویق بصورت مستقیم است که انواع آن را در میان افراد جامعه زیاد مشاهده می کنیم. نظری اینکه اگر تشویق بصورت مستقیم است که انواع آن را در میان افراد جامعه زیاد مشاهده می کنیم. نظیر اینکه اگر نمره خوب بگیرد چنین جایزه ای داری. بعضی از متخصصان تعلیم و تربیت معتقدند که تشویق مستقیم مانند اشعه مستقیم خورشید آزار دهنده و کورکننده است چون منجر به تملق و چاپلوسی می شود. (رشدمعلم، ۱۳۵۷).

۲- تشویق مادی و معنوی: تشویق مادی مانند اینکه مربی، پدر و مادر قول می دهند که در صورت فلان موفقیت و انجام

کاری، جایزه ای تهیه نمایند. البته باید سن، جنس و توان تشویق شونده باید در نظر گرفته شود. تا منجر به یاس و ناامید نشود. ضمناً مربی، پدر و مادر باید توجه داشته باشند و به وعده هایی که میدهند عمل کنند در غیر اینصورت اثرات نامطلوب تربیتی خواهد داشت. گاه تشویق جنبه معنوی دارد در اینصورت باید شخصیت کودک و فرد مورد تربیت، طوری پرورش یافته باشد که از موفقیت و پیروزی حاصله محفوظ شده و شیرینی آن، خود وسیله تشویق برای ادامه کار یا تکرار کار خوب در او شود. پس در این مورد موفقیت فرد برای خود حکم تشویق را دارد. تشویق معنوی دیگر، لذت روحی و روانی و استنباطی است که برای فرد ایجاد می شود که خود بزرگترین انگیزه برای کار نیک است. احساس رضایت خاطر، دیگر حالتی است که خود برانگیزاننده ی شخص به کار نیک است. واز همه مهمتر کسب رضای خداوند بعنوان یکی از عوامل معنوی پر اهمیت مدنظر قرار گیرد.

۳- تشویق درونی و بیرونی: در کتاب تربیت آسیب زاء، تشویق به دودسته بیرونی و درونی تقسیم می شود. تشویق بیرونی شامل واکنش هایی است که دیگران برای تکرار و تقویت رفتار فرد ارائه می کنند. به طوری که تشویق بیرونی مانع خود برانگیختگی درونی می شود.

تشویق دانش آموزان بی علاقه و سهل انگار

عده زیادی از معلمان و والدین از اینکه برخی از دانش آموزان تکالیف خود را در کلاس درس انجام نمی دهند گله مند بوده از این رو دچار تشویق و نگرانی هستند این نگرانی بجاست زیرا اگر دانش آموزی تکالیف خویش را انجام ندهد نمی تواند مطالب درسی را بخوبی فرار بگیرد و در نتیجه از همکلاسیهای خود عقب می افتد.

تحقیقات انجام شده نشان می دهد که یکی از علل مردودی دانش آموزان منحل نبودن آنها در کلاس درس و یا انجام ندادن تکالیف مورد نظر است. موارد زیر رهنمودهایی هستند که با به کار بستن آنها می توان دانش آموزان سهل انگار و بی علاقه را برای انجام تکالیف درسی برانگیخت. این قبیل دانش آموزان را با دقت زیر نظر داشته باشید و آنان را به خاطر کمترین کوشش و فعالیت در جهت شروع کار نوشتن تکالیف اشتغال به انجام آن یا تکمیل تکالیف داده شده ترغیب و تشویق کنید. این روش را شکل دهی رفتار نیز می گویند که در آن هر پاسخی که نزدیک به پاسخ نهایی انجام تکالیف باشد مورد تقویت می گیرد مثلاً رفتن کودک به کتابخانه نشستن پشت میز مطالعه برداشتن مداد و کاغذ و .. و همه جزو پاسخها و یا رفتارهایی هستند که در جهت انجام تکالیف صورت می گیرند و می

دو گروه تشویق‌های مادی و معنوی تشویق‌های معنوی بیشتری مورد قبول دانش‌آموزان می‌باشد.

پژوهش آقای سیف اله قربانی (۱۳۷۰) دانشجوی دانشکده امورتربیتی درمورد "علل پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پس دوره متوسط بروی ۶۰ نفر از دانش‌آموزان دبیرستان با ۵۰ فرضیه گرفته که نتایج حاصله از این پنج فرضیه به قرار ذیل است.

- ۱) با توجه به اینکه میانگین سواد والدین ۴۰ بوده تا حدودی می‌تواند علل موثری در پیشرفت تحصیلی باشد.
- ۲) در رابطه با معلم خصوصی به دلیل اینکه ۹۰٪ از معلم خصوصی استفاده نمی‌کنند این فرضیه رد می‌شود.
- ۳) ۶۰٪ از دانش‌آموزان از طریق تشویق والدین انجام می‌گیرد.
- ۴) ۹۰٪ از دانش‌آموزان در رشته‌هایی که تحصیل می‌کنند که اظهار علاقمندی کرده‌اند که خود می‌تواند عامل روانی مناسبی در ادامه تحصیل و موفقیت آنان باشد.
- ۵) معمولاً اکثریت افراد نمونه به مشاغل سطوح بالا مثال مهندسی، پزشکی است دانشگاه و غیر اشاره کرده‌اند.

ب) پیشینه خارجی

Bandura و Skinner (۱۹۶۳) در مقاله بررسی روش تنبیه از نظر روانشناسان رفتارگرا معتقدند که دانش‌آموزانی که شاهد تنبیه دانش‌آموزان دیگر بوده‌اند بعدها خود رفتار تنبیه شده را تقلید کردند، همچنین معتقدند که تنبیه در جمع اثرات تخریبی مضاعف دارد. (دهانی و همکاران، ۱۳۹۶)

Will Durant (۱۹۲۷) در مقاله‌ای در مورد تشویق و تنبیه، تنبیه و سرزنش را موجب فلج شدن زوج و تشویق را موجب امید و پیروزی می‌داند.

George Bernard Shaw (۱۹۲۵) در مقاله تاثیر تشویق و تنبیه بر اصلاح رفتار دانش‌آموزان، تشویق را مثبت انگاشته و تنبیه را چیزی جز آسیب و ضرر نمی‌داند.

روش پژوهش

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش جمع‌آوری اطلاعات توصیفی-پیمایشی از روش پژوهش از روش‌هایی که با اینترنتی و پرسشنامه استفاده شده است. این روش دارای ویژگی‌هایی است که همگی آنها در رابطه با روش این پژوهش صدق می‌کند.

تحقیق توصیفی شامل مجموع روش‌هایی است که هدف آنها توصیف کردن شرایط یا پدیده‌هاست و اجرای تحقیق توصیفی

بایست مورد تشویق و تقویت قرار گیرند شما می‌توانید این کار را با دادن مداد رنگی، اسباب بازی، خودنویس ... به عنوان جایزه به دانش‌آموز و یا انجام تشویق‌های اجتماعی از قبیل تحسین دانش‌آموز لبخند زدن به او پرس و جو کردن از وضعیت درسی وی و یا حتی با توجه مهر آمیز به دانش‌آموز زمانی که وی مشغول انجام تکالیف عملی سازد. (کریمی، ۱۳۷۳).

تماس خود را با دانش‌آموز حفظ کنید تا بتواند مرتباً اشتغال او را به انجام تکالیف را تقویت نماید به عنوان مثال شما می‌توانید کنار میز دانش‌آموز مورد نظر بنشینید تا براحتمی او را به انجام تکالیف تشویق کنید.

ارتباط خود را با والدین دانش‌آموز حفظ کنید (توسط نامه، تلفن، ملاقات حضوری و غیره) و ایشان را از پیشرفت دانش‌آموزان در انجام تکالیف آگاه سازید همچنین از والدین دانش‌آموز بخواهید که وی را به خاطر دادن تکالیف در مدرسه تشویق و تحسین کنند.

پیشینه پژوهشی

الف) پیشینه داخلی

در تحقیق که توسط مصطفی ایل جهت پایان نامه خود در فوق لیسانس انجام شده که "در رابطه با تشویق و تنبیه در پیشرفت دانش‌آموزان سال ۱۳۷۰" از دانشگاه تهران دانشکده مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی که در این تحقیق نتایج حاصله از این تحقیق تأیید فرضیه‌های آن بوده و ثابت کرده که تشویق و تنبیه هر دو میزان یادگیری دانش‌آموزان را افزایش می‌دهد ولیکن میزان یادگیری دانش‌آموزانی که مورد تشویق قرار می‌گیرند بیش از دانش‌آموزانی است که مورد تنبیه قرار می‌گیرند.

پایان نامه کارشناسی مهربان سهرابی (۱۳۷۰) درمورد "تشویق و نقش آن در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در سال ۷۰" از دانشکده امور تربیتی بروی ۹۰ تأیید می‌باشد یعنی بین پیشرفت تحصیلی و تشویق دانش‌آموزان رابطه مستقیمی وجود دارد که این پروژه در بخش سؤال برای جمع‌آوری اطلاعات طرح شده که یک نوع چند ارزشی و دیگری چند عاملی و هویتی می‌باشد.

پژوهش علی عسگری کوچک زاده (۱۳۷۰) از دانشکده امور تربیتی درمورد "نقش تشویق در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان که به روی یکصد نفر از دانش‌آموزان کلاس اول راهنمایی گروه ۱۰-۱۵ ساله پسر انتخاب شده" و انجام گرفته و نتایج کلی اجرای این تحقیق بدین صورت است که سه فرضیه‌ای که در نظر گرفته شده بود فرضیه‌های اول و دوم آن به اثبات رسیده و رابطه معنی‌دار و مستقیمی وجود داشته و در فرضیه سوم در میان

می تواند صرفاً برای شناخت بیشتر شرایط موجود با یاری دادن به فرایندها باشد. تحقیق پیمایشی معمولاً واقعیت های زندگی مردم، باورها، اعتقادات، نگرشها و رفتار آنها را مورد بررسی قرار می دهد. تحقیق پیمایشی برخلاف تحقیق تاریخی، پدیده هایی که در زمان حال اتفاق می افتد را مورد بررسی قرار می دهد. پرسشنامه مجموعه ای از سوالات است که پاسخ دهنده با ملاحظه ی آنها پاسخ لازم را ارائه می دهد. پرسشنامه این پژوهش حاوی ۳ سوال و بصورت گزینه ای و به شکل آنلاین در بین دانش آموزان توزیع می گردد.

جامعه آماری

جامعه آماری مورد پژوهش، کل دانش آموزان دبستان دخترانه ناصح که شامل ۲۰ نفر شهرستان درگز

نمونه آماری و روش نمونه گیری

از تعداد کل ۶۰ دانش آموز دختر، نمونه آماری تعداد ۲۰ دانش آموز می باشد که نمونه گیری به صورت تصادفی انجام شده است.

روش جمع آوری اطلاعات

در جمع آوری اطلاعات این پژوهش علاوه بر روش پرسشنامه استفاده گردید.

گردآوری اطلاعات (شواهد ۱)

سطح نمرات توصیفی دانش آموزان در پرسشهای شفاهی درس نشان دهنده ضعف آنها در این دروس بود. بعد از اینکه نصف کتاب تمام شد و امتحان کتبی از دانش آموزان گرفته شد باز هم تعدادی از آنها نمره کمی گرفتند یکی از برنامه های مدیریتی و معاونین مدرسه این است که قبل از امتحانات ترم اول از معلمین خواسته می شود اسامی دانش آموزان ضعیف در کلاس درسشان را مشخص کرده و بنویسند و این اسامی را در اختیار آنها بگذارند تا با دعوت از والدین آنها به مدرسه مشکلات درسی یا اخلاقی دانش آموزان را با آنها در میان گذاشته تا بتوانند با همفکری آنها برای حل مشکل آنها اقدام شود تا برای امتحانات مشکل نداشته باشند.

اولیای این تعداد دانش آموز بی نظم به مدرسه آمدند. از مدیریت و معاونین خواستم که من به دنبال مشکل آنها باشم. بنابراین من با مادرانشان صحبت کرده و از شرایط خانوادگی و مشکل آنها پرسیدم. آنها در جواب گفتند: ما در خانواده مشکلی نداریم. شرایط اقتصادی خوبی داریم. خانواده هایمان مذهبی است. و امکانات خوبی را برایشان فراهم کرده ایم، اتاق جداگانه

دارند و تکالیف و درسهایشان را در اتاقشان انجام می دهند. اما آنها هم نمی دانستند دلیل این بی توجهی و عدم تمرکز دانش آموزانشان از چیست؟

طی صحبت های اولیه با دانش آموزان از آنها پرسیدم: مشکلاتتان چیست که درس نمی خوانید؟ اصلاً انتظار نمره های پایین را از شما نداشتیم، شما را دانش آموزانی زرتنگ و فعال فرض می کردم. خودشان هم از این موضوع ناراحت بودند پاسخ دادند: خودمان هم خیلی دوست داریم نمرات بالا کسب کنیم اما تمرکز لازم را در کلاس و موقع درس خواندن نداریم.

پرسشنامه مدیریت زمان را در اختیار اولیاء آنها گذاشتم تا وضعیت مدیریت زمان و برنامه ریزی دانش آموزان مشخص شود. این پرسشنامه توسط اولیای دانش آموزانی که مشکل عدم تمرکز داشتند پر شد.

هیچ گاه به ندرت گاهی اغلب همیشه

۱- آیا کارهایی که در طول روز انجام می دهید، کارهایی است که بیشترین اولویت را دارند؟

۲- آیا درسهایتان را در لحظه آخر به انجام می رسانید و یا به وقت بیشتری نیاز دارید؟

۳- آیا می دانید که چه مقدار از زمان خود را صرف دروس مختلف می کنید؟

۴- آیا شما در برنامه ریزی های خود زمان را در نظر می گیرید؟

۵- آیا در کارها یا برنامه هایتان وقفه ایجاد می شود؟

۶- آیا در انتخاب کارها یا تکالیفی که باید انجام دهید هدف تعیین می کنید؟

۷- آیا در برنامه ریزی خود زمانهایی را برای انجام اتفاق های غیر منتظره در نظر می گیرید؟

۸- آیا می دانید هر یک از کارهایی که انجام می دهید از چه ارزشی برخوردار است؟ (کم، متوسط، زیاد)

۹- زمانی که برنامه یا کار جدیدی به شما محول می شود آیا اهمیت آن را بررسی کرده و بر این اساس آن را در اولویت بندی خود قرار می دهید؟

۱۰- آیا در مهلت نهایی انجام تکالیف و تعهدات خود نگران هستید؟

۱۱- آیا حواس پرتی اغلب موارد شما را از انجام تکالیف باز می دارد؟

۱۲- آیا مجبور می شوید خواندن درسهای امروز را به فردا موکول کنید؟

۱۳- آیا برای خود لیست درسهایی را که باید بخوانید تنظیم می کنید

۱- حواس پرتی درونی و ذهنی: مانند مشغله های ذهنی دانش آموز

۲- بی دقتی و حواس پرتی بیرونی و محیطی: شامل محیط، خانواده، کتاب و موضوعات آن، معلم و روش تدریس معلم حواس پرتی بیرونی آسانتر از حواس پرتی درونی برطرف می شود.

باید هر یک از این عوامل را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهیم تا تشخیص دهیم هر کدام چگونه باعث حواس پرتی و عدم تمرکز می شود، بعد از اینکه شناخت کافی صورت گرفت و عامل یا عوامل به وجود آورنده عدم تمرکز در دانش آموزان مشخص شد، بتوانیم راهکارهای مناسب ارائه دهیم.

محیط: گرمی و سردی هوای کلاس، صداهای ناهنجار- نور شدید و ضعیف

خانواده: اغتشاشات فکری (مشکلات ارتباطی، اقتصادی، اجتماعی، اعتیاد)، کمبود محبت و نشاط، احساس ناامنی، مقایسه دانش آموز و نوجوان با همسالان

روشها های تدریس: عدم استفاده از روشهای فعال، عدم استفاده از وسایل کمک آموزشی

کتاب: عدم احساس نیاز به مطالب کتاب

معلم: توقعات بیش از ظرفیت دانش آموز، مقایسه دانش آموز با دیگران، بازگو کردن مطالب تکراری
دانش آموز: درد و رنج، بیماریها، گرسنگی و تشنگی، غم و غصه، ترس، خشم و شادی، اضطراب و نگرانی، فشارهای روانی، بی علاقگی، عدم آگاهی و آشنایی با روشهای صحیح مطالعه

تمرینات پیشنهادی

* تعدادی مهره های رنگی تهیه کرده و ابتدا مهره ها را روی میز بریزید تا دانش آموز بی دقت به آنها نگاه کند چند مهره را کم و یا زیاد کنید و از دانش آموز بخواهید که به شما بگوید چه تغییری رخ داده است؟

* از دانش آموز بخواهید تصاویر ناقص را کامل کند.

* به دانش آموز دو تصویر مشابه (که فقط در برخی جزئیات با هم متفاوت هستند) نشان دهید و از او بخواهید تفاوت آنها را بگوید.

* از دانش آموز بخواهید با استفاده از نقشه، محلهایی را که از او می پرسید به شما نشان دهد.

* نخ کردن مهره های رنگی بصورت یکی در میان و...

* از دانش آموز بخواهید جملات ناقص را به دلخواه خود کامل کند. مثال: من دیروز.....

* بریدن شکلهای مختلف و چسباندن تصاویر توسط دانش آموز.

۱۴- قبل از انجام هر کاری آیا بررسی می کنید که آن کار ارزش زمانی را که صرف آن می کنید دارد یا نه؟

با توجه به پاسخهای آنها به این پرسشنامه مشخص شد حواس پرتی عاملی است که همیشه آنها را از انجام تکالیف باز می دارد، همچنان که قبلا نیز اعلام کرده بودند در مورد انجام نشدن تعهدات و تکالیف خود نگران هستند، اهمیت کارها و اولویت آنها را می دانند ولی وقفه در انجام فعالیتهایشان ایجاد می شود که به دلیل زمانی هست که از دست می دهند.

شیوه های گردآوری اطلاعات

اسناد و مدارک
پرسشنامه
مشاهده
مصاحبه

مصاحبه با دانش آموزان و خانواده شان و همکاران صورت گرفت.

مشاهده از رفتار دانش آموزان در کلاس و تجربیات شخصی خود در دوران تدریس بود.

پرسشنامه از دانش آموزان در دو مرحله انجام شد اسناد و مدارک، اوراق امتحانی و نمرات ثبت شده ی دانش آموزان بود.

تجزیه و تحلیل داده ها:

پس از مصاحبه با همکاران و اولیاء و مشاهدات آنها در کلاس و مصاحبه با خودشان و اسناد و مدارک موجود مشخص شد آنها در تعدادی از دروس ضعف دارند و دلیل آن هم عدم تمرکز آنها در کلاس درس است. بنابراین عواملی را که باعث حواس پرتی و عدم تمرکز می شوند شناسایی شد که عبارت بود از:

عوامل موثر بر حواس پرتی و عدم تمرکز

معلم
خانواده
کتاب
محیط
دانش آموز
روشها

به طور کلی علل بی دقتی و حواس پرتی را به دو دسته کلی تقسیم می کنند:

* شمارش معکوس توسط دانش آموزان و یا برعکس حرف زدن مثل: این زنگ علوم داریم= داریم علوم زنگ این
 * زمانی که تمرکز دارند آنها را تشویق کنید.
 * چند جمله روی تابلو بنویسید و یک کلمه اضافه هم در آن بنویسید و از دانش آموزان بخواهید که کلمه اضافی را پیدا کنند مانند: زنگ بعد روز ریاضی داریم. کلمه اضافی (روز) است.
 * خلاصه نویسی و تعریف مطلب و یا داستان توسط دانش آموز.
 * لبخوانی کلمه‌هایی را که معلم بصورت شمرده بیان می کند توسط دانش آموز. اگر این کلمات از وسایل داخل کلاس باشند بهتر است
 * نوع پوشش و لباس دانش آموزان نیز بر ضعف دقت آنان موثر است مثلا پوشیدن لباسهایی که جلوی تحرک دانش آموز را میگیرد و یا لباسی که خیلی تنگ و یا خیلی گشاد است.
 * محرک های محیطی که باعث حواس پرتی دانش آموز می شوند را حذف کنید. مانند بستن پنجره و درب کلاس و...
 * معرفی دانش آموزان به مراکز مشکلات ویژه یادگیری شهرستان مربوطه.

چگونگی یافتن و انتخاب راه حل ها

برای اینکه علت دقیق عدم تمرکز دانش آموزان مشخص شود با آنها مصاحبه کردم و از آنها خواستم از بین عواملی که باعث عدم تمرکز می شوند مواردی که بیشتر در او این مشکل را به وجود آورده است مشخص کنند.
 با هم عوامل را بررسی کردیم. از عوامل محیطی هیچ کدام موثر نبود چون شرایط محیطی در این مدرسه برای دانش آموزان کاملا مساعد است..
 عامل بعدی خانواده است که دانش آموزان شرایط را در خانواده مناسب می دانند ولی می گویند گاهی به دلایل مختلف مانند مقایسه با دیگران باعث ناراحتی و کدورت می گردند.
 در مورد روشهای تدریس، چون من از روشهای فعال استفاده می کنم و تمام واحدهای کتاب را به صورت تصاویر جذاب استفاده کردم، و دانش آموزان به صورت گروهی و شرکت در پرسش و پاسخ و بحثهای گروهی فعال هستند به نظرم مشکل خاصی در این مورد نباشد که دانش آموزان نیز این مطلب را تایید کردند.
 در مورد کتاب می گویند: به آن علاقه ای نداریم و چون فکر می کنیم برای ما سخت است و یاد نمی گیریم باعث اضطراب ما میشود. در مورد معلم هم چون دانش آموزان به من علاقه مند هستند در این مورد هم مشکل خاصی نیست. در مورد عوامل مربوط به دانش آموز داشتن اضطراب و بی علاقگی را نام می بردند. بعد از اینکه عوامل به وجود آورنده عدم تمرکز در دانش آموزان تقریبا مشخص شد حالا باید به فکر راهکارهای مناسب

* چند وسیله کمک آموزشی و... را به کلاس بیاورید و به دانش آموزان نشان دهید سپس از دانش آموزی که بی دقت است بخواهید تا چشمانش را ببندد و اشیاء را لمس کند و نام اشیاء را به شما بگوید.
 * افزایش دقت و تمرکز با گوش دادن به صداهای مختلف و یادداشت کردن آنها توسط معلم روی تابلو.
 * استفاده از مجموعه بشنو و پیدا کن جهت تقویت حافظه شنیداری، افزایش دقت .
 * استفاده از اعصاب سنج: پرورش دقت و توجه، هماهنگی چشم و دست
 * استفاده از مینی بسکتبال تقویت دقت و، هماهنگی چشم و دست .
 * استفاده از دارت جهت هماهنگی چشم و دست و دقت.
 * چند تصویر به دانش آموز نشان دهید و سپس آنها را پنهان کنید و از دانش آموز بخواهید به شما بگوید چه دیده است؟
 * کلماتی را از متن دروس تهیه کرده و از دانش آموز بخواهید برای آنها تشدید و یا سرکش و... بگذارد.
 * متنی را تهیه کنید و نقطه های کلمات آن را بردارید و از دانش آموز بخواهید نقطه ها را بگذارد. این کار را هم روی تخته کلاس می توانید انجام دهید و هم بصورت تایپ می توانید در اختیار دانش آموزان قرار دهید.
 * از دانش آموز بخواهید جملات در هم ریخته را مرتب کند.
 سپس کلمات را کم کم به ۷ کلمه و یا ۷ عدد برسانید. (جهت تقویت دقت و حافظه).
 * نوشتن صداهای اول و یا آخر کلمات و جمله سازی با آنها. مثال: آب صدای آخر آن (ب) است و دانش آموز میبایستی مثلا بنویسد (بار). و سپس با آن جمله بسازد.
 * چشمان دانش آموز را ببندید و از سایر دانش آموزان بخواهید او را صدا بزنند. دانش آموز می بایستی به طرف جهت صدا برود.
 * چند تصویر را بصورت مرتب روی میز بچینید و سپس از دانش آموز بخواهید با دقت به آنها نگاه کند و چشمانش را ببندد. سپس جای یک و یا دو تصویر را عوض کنید تا دانش آموز به شما بگوید جای کدام تصاویر عوض شده است
 * از دانش آموز بخواهید نام اشیاء داخل کلاس، نام مدیر و معاون مدرسه، نام چند نفر از دوستان، آدرس و تلفن منزل، شماره تلفن همراه پدر دانش آموز، و... را برای شما بنویسد.
 * تصویری را به دانش آموز نشان دهید و سپس آن را پنهان کنید. دانش آموز میبایستی جزئیات تصویر را برای شما بگوید
 * کلماتی را به دانش آموز دهید و از او بخواهید حد اقل ۳ جمله برای آن بنویسد.

۲- عدم علاقه به موضوع درس ریاضی

۳- اضطراب و نگرانی

۴- عدم آگاهی کامل با روشهای صحیح مطالعه

۵- افکار منفی

بعد از مشخص شدن عوامل باید راهکارهای مناسب ارائه می شد که برای مشکل اول که مربوط به عوامل بیرونی بود و چون این مقایسه از طرف والدین صورت می گرفت از ایشان خواسته شد تا به مدرسه بیایند و در این مورد با هم گفتگو کنیم که مادرانشان قصدشان از این مقایسه کمک بیشتر به دانش آموزان در جهت پیشرفت آنها بوده که ناغافل به او در جهت کمک به مشکلشان کمک می کرده اند، ایشان پذیرفتند که دیگر مقایسه ای صورت نگیرد تواناییهای دانش آموزان را بیشتر بازگو کنند و با هم بیشتر صحبت کنند.

اما در مورد عوامل بعدی که عوامل درونی است و مربوط به خود دانش آموزان است که باید با خودشان صحبت می کردم در مورد علاقه شان به درس باید تقویت می شد چون مطالعه ثمر بخش از دو عامل متاثر است که ۱- علاقه نسبت به مطالب درسی ۲- کاربرد ماهرانه فنون مطالعه نسبت به مطالب درسی

با علاقمند به موضوع، خود به خود بر آن تمرکز می کند، بیشتر دقت می کند، به راحتی مطالب را به حافظه می سپارد و بعدا هم خیلی راحت به خاطر می آورد. بنابراین از اهمیت درس کمی با آنها صحبت کردم از جمله اینکه با یادگیری درس، که باعث آموزش مهارتهای زندگی می شود و به افزایش خلاقیت و نوآوری کمک می کند و آمادگیهای لازم برای زندگی را فراهم می کند. در نهایت از آنها خواستم با ایجاد انگیزه های نیرومند و در نظر گرفتن اهدافی که برایشان مهم و جالب توجه است نسبت به مطالعه درس در خودشان شوق و علاقه ایجاد کنند زیرا علاقه داشتن به موضوع، باعث تمرکز می شود.

مارگریت کوریت می نویسد: "انسان در بحر اندیشه های خویش حافظه بهتری پیدا می کند و ذهن در حالت آرامی قرار می گیرد و میل به یادگیری را در خود به وجود می آورد."

عدم آگاهی کامل با روشهای صحیح مطالعه عامل دیگر ایجاد عدم تمرکز بود که البته با پرسشنامه ای که در اختیار دانش آموزان گذاشته شد معلوم شد که بعضی از فنون مطالعه را اجرا می کنند مثل زیر مطالب مهم خط کشیدن و مرور اجمالی درس، روشهای دیگر مطالعه صحیح را برای دانش آموزان تبیین کردم از جمله تند خوانی، عبارت خوانی، خواندن تجسسی (طرح سؤال های جزئی و کلی)، جدیت در مطالعه، استفاده از رهنما (انگشت، مداد و ..)

از دیگر اشکالات دانش آموزان در درس خواندن بلند خواندن بود که خواندن بلند باعث افزایش میزان ساعت مطالعه و خستگی و کاهش

برای از بین بردن این عوامل باشم، ابتدا پرسشنامه ای تهیه کردم و از دانش آموزان خواستم با دقت به آن پاسخ دهد. که متن پرسشنامه و پاسخهای دانش آموزان در ادامه آورده شده است.

۱- قبل از شروع مطالعه به چه نکاتی می پردازد؟ آیا در ذهن خود سؤال طرح می کند؟ به مرور نکات گذشته می پردازد؟ به مرور نکات گذشته می پردازم.

۲- قبل از شروع مطالعه، تخمین صحیحی نسبت به زمان مطالعه خود دارد؟ خیر

۳- حس و حال او نسبت به شروع مطالعه چگونه است؟ خیلی مشتاق و علاقه مند نیستم.

۴- آیا توجه او به زمان های شروع مطالعه، دقیق است؟ در لحظه شروع می کند یا در ساعت های مشخص؟ خیر، ساعت مشخصی ندارد.

۵- طبق برنامه قبلی درس می خواند؟ با درس خاصی که علاقه دارد شروع می کند؟ خیر، با درس خاصی که علاقه دارم شروع می کنم.

۶- روشهای تند خوانی را می داند؟ با چشم مطالعه می کند؟ خیر، زمزمه می کند.

۷- معیاری برای میزان سرعت خواندن مطالعه خود دارد؟ خیر

۸- کند خوان است؟ با صدای بلند می خواند؟ به صورت راه رفته درس می خواند؟ بله، با صدای بلند، بله

۹- راه حل مطالعه را می داند؟ از یک صفحه شروع به خواندن کامل می کند؟ یا ابتدا مروری اجمالی می کند؟ بله، ابتدا مروری اجمالی می کنم.

۱۰- در هنگام مطالعه، یادداشت برداری می کند؟ زیر نکات مهم خط می کشد؟ بله، زیر نکات مهم خط می کشم.

۱۱- مطالعه مستمر چند ساعته دارد؟ زمان معینی ندارد.

۱۲- در زمان استراحت بین مطالعه چگونه عمل می کند؟ خوردن، دراز کشیدن

۱۳- با افکار مزاحم چه می کنی؟ زمان مطالعه را از من می گیرد، اما فکر می کنم تا تمام شود به نتیجه برسم.

۱۴- حس و افکار منفی در مطالعه چه جایگاهی دارد؟ تخیل نامناسب را چگونه دفع کنیم؟ زیاد، نمی دانم.

۱۵- اگر شرایط سکوت کامل فراهم نبود چه کنیم؟ در این مواقع اصلا نمی توانم درس بخوانم، باید کامل فراهم باشد

۱۶- مکان خاصی برای مطالعه دارد؟ بله، در اتاق خودم

با بررسی پاسخهای دانش آموزان عواملی که باعث عدم تمرکز در دانش آموزان شده بود مشخص شد که این عوامل عبارتند از:

۱- مقایسه دانش آموزان با همسالان از طرف خانواده

امید است همه ما در باروری و شکوفایی استعدادها و تواناییهای فرزندان کشور و برطرف کردن مشکلات آنها سهم خویش را به خوبی ادا کنیم.

چگونگی ارزیابی و اعتبار یابی راه حل ها

چون عوامل ایجاد حواس پرتی و عدم تمرکز متفاوت هستند لذا این عوامل باید خوب شناسایی شوند تا راهکارهای مناسب ارائه شوند.

در مورد دانش آموزان که یک عامل درونی و مربوط به خانواده بود و با توجه به شناختی که نسبت به آنها داشتیم و به طور ناخواسته باعث مقایسه آنها با همسالان شده بودند در رفتارشان نسبت به این مورد تجدید نظر کردند.

اما عوامل بعدی که درونی و مربوط به خود دانش آموزان بود با مصاحبه هایی که با آنها صورت گرفت و راهکارهای مناسب ارائه شد خوشبختانه به موفقیت منجر شد که سطح علمی آنها در نیمسال دوم که نسبت به نیمسال پیشرفت قابل ملاحظه ای کرده است..

تجدیدنظرها، پیشنهادهای و تصمیم گیری

من در سالهای گذشته فعالیت هایی مثل این در کلاسهایم انجام داده بودم ولی هیچ وقت به صورت گزارش ارائه نکرده بودم اما امسال با گذاشتن کلاس اقدام پژوهی در من ایجاد انگیزه شد که این کار را انجام بدهم ولی دوست دارم در سال تحصیلی آینده از ابتدای سال تحصیلی با انتخاب موضوعات دیگر فرصت بیشتری برای ارائه کارهای بهتری انجام شود.

پیشنهاد می کنم این کلاسها به صورت کارگاهی برگزار شود و همکاران بیشتری شرکت کنند و اشکالات کارها در زمان برگزاری کلاسها برطرف شود و شرکت بیشتر همکاران باعث می شود مشکلات بیشتری از دانش آموزان برطرف شود و اطلاعات همکاران در زمینه های مختلف بالا برود.

تحلیل داده :

فرایند فهمیدن، پاک سازی، آماده سازی و تحلیل داده ها است که به منظور استخراج اطلاعات سودمند برای تصمیم گیری انجام می شود. تحلیل داده ها امروزه در اغلب شاخه های علوم و صنعت از جمله اقتصاد، رشته های مهندسی، بازاریابی، پزشکی و غیره کاربرد دارد. ویا منظور از تحلیل داده به فرایند ارزیابی داده با استفاده از ابزارهای آماری و تحلیلی است. هدف از این مهارت تعیین اطلاعات مفید و همچنین کمک به فرایند گرفتن تصمیمات مهم در کسب و کار است.

بازده است و در نتیجه امکان ایجاد حواس پرتی را زیاد می کند. از دانش آموزان خواسته شد با چشم مطالعه کنند زیرا مطالعه با چشم و دقت و تمرکز روی کلمات باعث یادگیری پایدارتر و طولانی تر و سرعت یادگیری را افزایش می دهد. از دانش آموزان خواسته شد به جای قدم زدن پشت میزشان بنشینند و مطالعه کنند.

عامل آخر افکار منفی است که این بدون برنامه ذهن را درگیر خود می سازند خیالبافیها از جمله این دسته از افکار هستند که در مورد دانش آموزان تخیلات است که برایشان ناراحت کننده است. هر چند جلوگیری و توقف کامل این افکار وجود ندارد اما از آنجا که اغلب در کارهای فکری فرد موجب اشکال می شود و غالباً تمرکز فرد را به هم می ریزند لازم است با انواع تمرینات فکری تحت کنترل فرد قرار بگیرند از دانش آموزان خواسته شد ورزشهایی مثل شطرنج، منچ، دارت انجام دهند. روانشناسان استفاده از تکنیک ایست را نیز در بروز حواس پرتی تجویز می کنند. در این روش هرگاه دانش آموز دچار مشکل حواس پرتی می شود به خودش فرمان ایست را می دهد تا جلوی هدر رفتن زمان را گرفته و بتواند به صورت مفید به مطالعه ادامه دهد

مراحل اجرای راه حل ها و چگونگی نظارت بر اجرای آنها

راه حل اول در مورد خانواده بود که طی تماسی که با مادر دانش آموزان گرفته شد و رضایت خودشان معلوم بود در خانواده رعایت می شود.

با شور و شغفی که در دانش آموزان ایجاد شده مشخص است اعتماد به نفسشان بالا رفته، داوطلب شدن برای کنفرانس درس برای بچه ها حاکی از این مسئله و علاقمند شدن دانش آموزان به درس است.

هر کدام یک ورزش را انتخاب نمودند و در منزل به انجام این ورزش مشغول شده اند.

از فرمان ایست استفاده می کنند و این قضیه برایشان خوشایند است. روشهای صحیح مطالعه را اجرا می کنند که می گویند در اتاقم پشت میز نشسته، با چشم درس می خوانم و برای خودم سؤال طرح می کنم و پاسخ آنها را یادداشت می کنم.

گرد آوری شواهد ۲

با مشاهده ی شور و شوق دانش آموزان در کلاس، نمره های آنها در دروس و رضایت خانواده شان و صحبت های همکاران در مورد پیشرفت دانش آموزان همگی نشان از رفع مشکل دانش آموزان شده است.

مراحل تحلیل داده

تجزیه و تحلیل به معنای شکستن کل به اجزاء جداگانه است. تحلیل داده روند به دست آوردن داده جدید و تبدیل آن به اطلاعاتی مفید در جهت تصمیم‌گیری کاربران است. داده جمع‌آوری و تحلیل می‌شود تا پاسخگوی سوالات، آزمایش فرضیه‌ها یا تکذیب نظریه‌ها باشد.

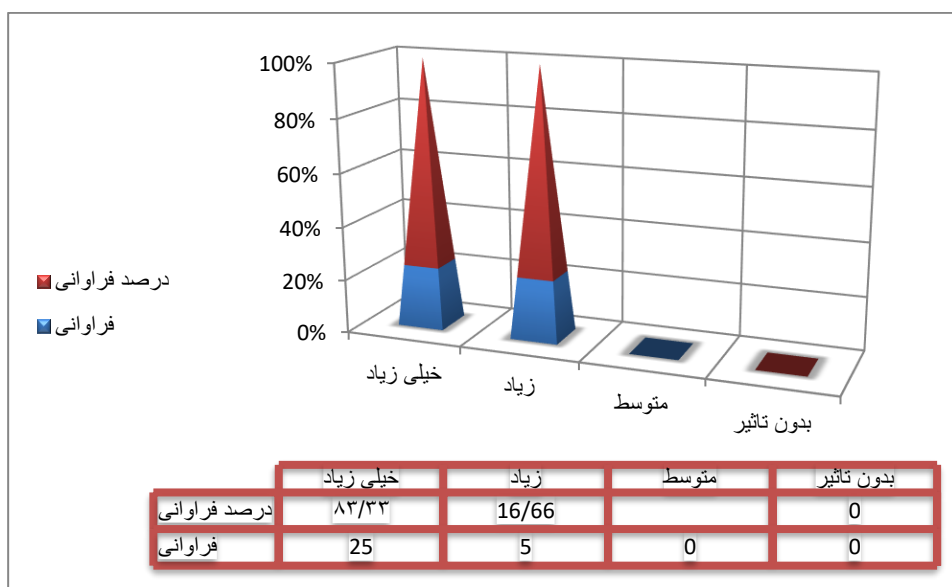
تحلیل توصیفی با تحقیق توصیفی و تحلیل تبیینی با تحقیق تبیینی سازگار است. با وجود این در تحقیق تبیینی، تحلیل توصیفی نیز انجام می‌شود. تحلیل کمی در شرایطی کاربرد دارد که مفاهیم از طریق معرف‌های تجربی کمی اندازه‌گیری شده باشد.

فرضیه اول: آیا تشویق در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است؟

فرضیه اول: آیا تشویق در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است؟

جدول ۱: تاثیر تشویق در فرایند پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

بازه	فراوانی	درصد فراوانی
کاملاً موافقم	۲۵	۸۳.۳۳
موافقم	۵	۱۶.۳۳
مخالفم	۰	۰
نظری ندارم	۰	۰
جمع	۳۰	۹۹.۶۶

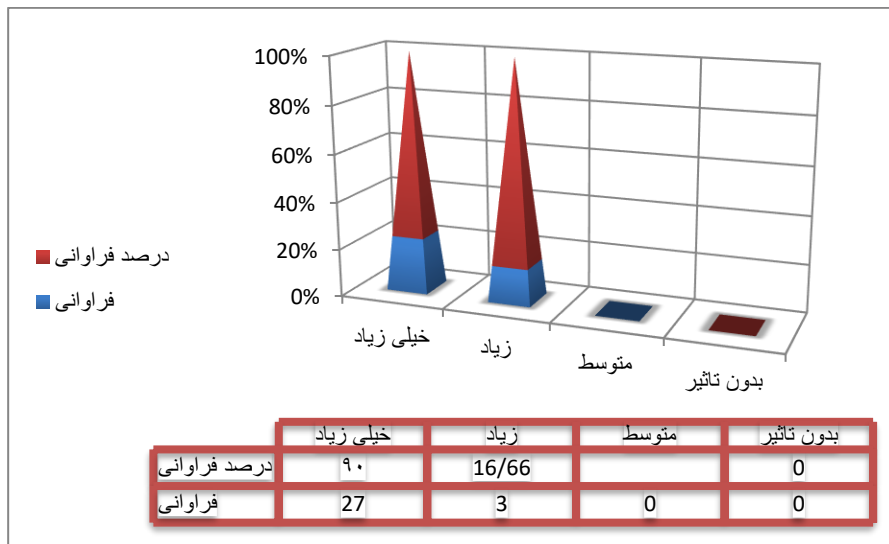
شکل ۱: نمودار تاثیر تشویق در فرایند پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

در نمودار و جدول فوق با توجه به پاسخگویی تاثیر تشویق در فرایند تحصیل دانش آموزان موثر بوده از کل ۳۰ نفر مورد پاسخگویی ۲۵ نفر (کاملاً موافقم) یعنی ۸۳.۳۳ درصد و ۵ نفر (موافقم) یعنی ۱۶.۳۳ درصد پاسخ داده اند از ۳۰ نفر ۲۵ نفر موافق این بوده تشویق می تواند در روند پیشرفت تحصیلی داشته باشد پس نتیجه این فرضیه بالای ۷۵ درصد مورد تایید است.

فرضیه دوم: آیا تشویق والدین در روند پیشرفت دانش آموزان موثر است؟

جدول ۲: تاثیر تشویق والدین در روند پیشرفت تحصیلی

بازه	فراوانی	درصد فراوانی
کاملاً موافقم	۲۷	۹۰
موافقم	۳	۱۰
مخالفم	۰	۰
نظری ندارم	۰	۰
جمع	۳۰	۱۰۰

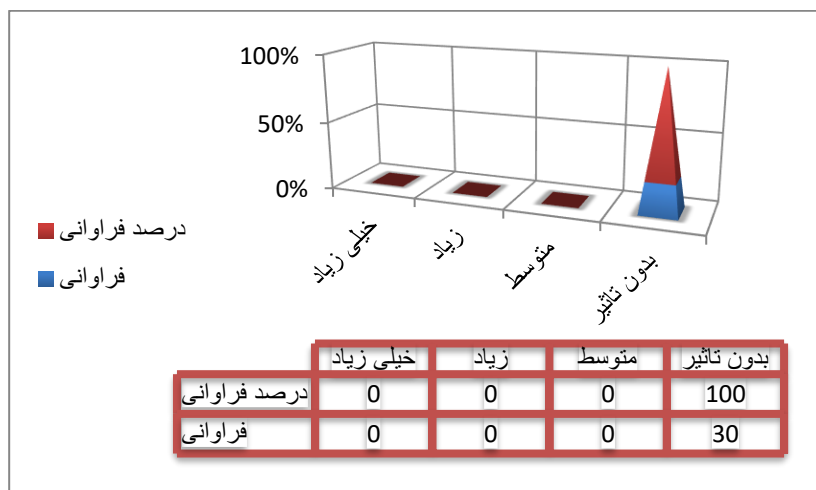
شکل ۲: نمودار تاثیر تشویق والدین در روند پیشرفت تحصیلی

جدول ۳-۴ تاثیر تشویق در یادگیری دانش آموزان

بازه	فراوانی	درصد فراوانی
کاملا موافقم	۰	۰
موافقم	۰	۰
مخالقم	۳۰	۱۰۰
نظری ندارم	۰	۰
جمع	۳۰	۱۰۰

باتوجه به نمودار و جدول فوق نشان می دهد تشویق والدین می تواند نقش مهمی در روند پیشرفت تحصیلی دانش آموزان داشته باشد از ۳۰ نفر مورد پرسش ۲۷ نفر (کاملا موافقم) که ۹۰ درصد می باشد و ۳ نفر (موافقم) یعنی ۱۰ درصد پاسخ داده اند و با توجه به پاسخگویی بالا به گزینه خیلی زیاد از ۳۰ نفر فرضیه بالای ۷۵ درصد می باشد و فرضیه مورد تایید می باشد.

فرضیه سوم: آیا تشویق در قدرت یادگیری دانش آموزان موثر باشد؟

شکل ۳: نمودار تاثیر تشویق در یادگیری دانش آموزان

۳۰ نفر ۱۰۰ درصد بدون تاثیر بودن تشویق را در یادگیری انتخاب کرده اند و میانگین بالای ۷۵ درصد می باشد پس فرضیه سوم مورد تایید می شود.

طبق جدول و نمودار فوق تشویق در روند یادگیری دانش آموزان بدون تاثیر بوده با توجه به پاسخ های داده شده از ۳۰ نفر تعداد ۳۰ نفر (مخالقم) انتخاب کرده اند و هیچکدام (کاملا موافقم) (موافقم) (نظری ندارم) انتخاب نکرده اند و موافق این نبوده اند که تشویق در یادگیری تاثیر داشته باشد. با توجه به پاسخگویی

نتیجه گیری

هدف اصلی این پژوهش تاثیر تشویق در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بوده است تحقیقات حاضر بصورت کاربردی بوده و از پرسشنامه استفاده شده از نظر نوع روش توصیفی - پیمایشی است.

من در سالهای گذشته فعالیت هایی مثل این در کلاسهایم انجام داده بودم ولی هیچ وقت به صورت گزارش ارائه نکرده بودم اما امسال با گذاشتن واحد درسی روش تحقیق در من ایجاد انگیزه شد که این کار را انجام بدهم ولی دوست دارم در سال تحصیلی آینده از ابتدای سال تحصیلی با انتخاب موضوعات دیگر فرصت بیشتری برای ارائه کارهای بهتری انجام شود. پیشنهاد می کنم این کلاسها به صورت کارگاهی برگزار شود و همکاران بیشتری شرکت کنند و اشکالات کارها در زمان برگزاری کلاسها برطرف شود و شرکت بیشتر همکاران باعث می شود مشکلات بیشتری از دانش آموزان برطرف شود و اطلاعات همکاران در زمینه های مختلف بالا برود.

راهکارها و پیشنهادات

معمولاً تحقیقاتی که در زمینه های مختلف از جمله آموزش و پرورش صورت می گیرد با پیشنهاداتی همراه است.

الف) پیشنهاداتی برای مسئولان مدارس در تشویق سطح و طبقه اجتماعی دانش آموزان را در نوع تشویق آنها نباید دخالت دهند و همه دانش آموزان را با یک سطح اجتماعی نگاه کنند و تفاوتی در این فرضیه بین دانش آموزان قائل نشوند.

ب) پیشنهاد برای والدین:

به والدین پیشنهاد می شود که همیشه در زندگی و همه امور سعی کنند فرزندان خود را تشویق کنند و اگر کار شایسته ای از آنان سر می زند مثلاً اگر در درس نمره خوبی می گیرند سعی کنند به هر طریقی که از دست آنان بر می آید آنان را تشویق کنند. تا باعث پیشرفت آنان در درس دیگر و سایر موارد شود.

ج) پیشنهاد برای محققان:

با توجه به اینکه فردای جامعه بدست این دانش آموزان امروز اداره می شود بر محققان آینده و کلیه افرادی که می خواهند در این زمینه تحقیق نمایند به مسائل زیر توجه نمایند.

۱ - پیشرفت تحصیلی دانش آموزان که مورد تشویق قرار گرفته اند را در پایه های دیگر یعنی در مقاطع دیگر تحصیلی بسنجند.

۲ - موضوع مورد تحقیق خود را به یکی از جذبه های رشد اختصاص دهند تا در تحقیقات خود به نتایج دقیق تری دست یابند.

خلاصه برخی از پیشنهادات که قابل طرح می باشد به شرح زیر می باشد:

۱ - شیوه های درست تشویق در پیشرفت تحصیلی استفاده شود مانند دادن جایزه از طرف معلمان.

۲ - مربیانی که با شیوه های مهم تربیتی و ابزار مختلف تشویق آشنایی و آگاهی دارند مورد تشویق قرار گیرند.

۳ - مربیان آموزشگاه سعی کنند از تشویق معتدل استفاده کنند تا عمل تشویق مفید واقع شود.

۴ - تشویق دانش آموزان بر اساس میزان تلاش آنها با توجه به تفاوت های فرد صورت می گیرد.

۵ - به مسئولان و مربیان تعلیم و تربیت این پیشنهاد را دارم که محیط مدرسه و فضای آموزشی باید مکان شادی آفرین با آرامش خاطر باشد.

۶ - اگر تشویق در سر صف انجام گیرد بهتر است چند مورد از دانش آموزان که ابتدا ضعیف بودند بعد با تلاش بیشتر کمی از حد بالاتر آمده اند مورد تشویق قرار گیرند.

۷ - اگر از تشویق استفاده می کنیم نباید فقط دانش آموزان زرتنگ تر را مورد تشویق قرار دهیم. دانش آموزان ضعیف را نیز به نسبت میزان فعالیت که ر کلاس انجام می دهند مورد تشویق قرار دهیم.

محدودیت تحقیق

بهترین وقطعی ترین نتایج از تحقیقی به دست می آید که دارای مشکلات و محدودیت های کمی باشد و چنانچه این مشکلات زیاد باشد در نتیجه تحقیق تاثیر گذاشته و نتایج کاملاً بدست نخواهد آمد.

از نظر محدودیت می تواند کمبود زمان در انجام تحقیق حاضر همچنین در دسترس نبودن مخاطبان مورد پرسش به درستی

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می دارند.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

Madad AA. The nature of encouragement, Roshd Moalem Monthly, 1996; 15(6). [Persian]
 Mafi M. Schooling experiences, Tehran, early publications and teachers.1992. [Persian]
 Rashidpour M. Everyone needs encouragement, the monthly link, 1986; 84. [Persian]
 Roshd Moalem, 1997; 5(11). [Persian]
 Saif AA. Educational Psychology, Tehran, Payam Noor Publishing House, 1994; page 34. . [Persian]
 Toyani R. What should we do so that children feel responsible and disciplined in their work, Tehran, Fazoni Publications. 1974 . [Persian]

فهرست منابع

Dahani H, Fazhet J, Rashki R, Ajam M. examination of the method of punishment from the point of view of behavioral psychologists (Bandura and Skinner), the third international research conference in science and engineering, <https://civilica.com/doc/677363> .2016 [Persian]
 Daneshpazhooh Z. Encouragement and punishment from the point of view of education experts and theorists, master thesis.1995 . [Persian]
 Karimi AA. External encouragement is a barrier to spontaneity, Roshd teacher's, 1994; 10(2). [Persian]